

nek a segítségére támaszkodik, akinek működése nem hiúsulhat meg. Ezért a remény isteni erény: mert Istent reméli, és csak Isten által reméli. „Aki meghívott benneteket, az hűséges és végbe is viszi” (1Tessz 5,24). Jó elismételni ezeket a rövid szavakat, mielőtt elalszunk.

A keresztény reménye alapvető indítékának köszönheti azt, hogy bármi megpróbáltatás nem veri le, inkább megerősíti. „Még szenvedéseinkkel is dicsekszünk — mondja Sz. Pál —, mert tudjuk, hogy a szenvedésből türelem fakad, a türelemből kipróbált erény, a kipróbált erényből reménység. A remény pedig nem csal meg, mert a nekünk ajándékozott Szentlélekkel kiáradt szívünkbe az Isten szeretete” (Róm 5,3-5). Mit jelent ez? Azt jelenti: Isten szeretetét kell magunkban hordozni ahhoz, hogy jogunk legyen a bizonyos reményhez, és hogy reménységünk meg ne csaljon. Már most Isten maga vállalja, hogy eleget tesz biztos reményünk elengedhetetlen feltételének: nekünk adja Szentlelkét, hogy legyen bennünk az iránta való szeretet eleven és személyes forrása. Az az ember tehát, aki reménykedik Istenben, aki látva nyomorúságát, nem várja többé mástól üdvösségét, mint az egyedül üdvözítő Isten irgalmasságától — az ilyen ember nem csalatkozik. Isten neki fogja adni Lelkét, hogy árássa beléje a szeretetet.

A hit bizonyossága a mi reményünk bizonyosságának alapja; az, hogy az emberré lett Istenfiában minden: megváltás. És ez a bizonyosság több mint elég arra, hogy dúsán kibontakozzék bennünk a hála és az öröm.

Béky Gellért

ISTEN FIATAL

Kevés embernek tűnt fel az, hogy a kereszténység alapítója milyen fiatal. Kevés vallásalapító van (ha ugyan találunk csak egyet is), aki olyan fiatalon halt meg, mint az Úr Jézus. Az első benyomás, ami felejthetetlen nyomot hagyott az emberiség emlékezetében, a betlehemi Kisjézus meg az isteni Gyermekek fiatal édesanyja, a szép Szűz Mária. Paul Claudel Isten „örök fiatalságát”, „gyermekségét” élte át abban a titokban, mikor ott a párizsi Notre Dame székesegyházban, éppen karácsony délutánján szívébe nyilallt a kegyelem.

Meister Eckhart Isten örökkévalóságában örök „fiatalságát” vélte fölcsillanni. „Der Ewigkeit Eigenschaft ist, dass Dasein und Jungsein bei ihr eins sind” (Von der Erneuerung im Geiste, Eph. 2,23). Isten dicsősége nem más, mint ennek az örök fiatalságnak egyelőre még ritka epifániája, vagy jobban mondva „diafániája”, fátyolos sejtetése, a teremtményekben bujkáló, áttetsző csillogása. A természet rendjében, a fejlődésben, bimbózásban, virágnylásban, az üdvösség diadalmas, fényes cselekedeteiben, de leginkább az Isten Fiának arcán (2Kor 4,6) szemlélhetjük Isten dicsőségének boldogító fölragyogását.

Krisztus fiatalságának teljességében halt meg. Szent János még a dics-telen kereszthalálban is a dicsőségre gondol (Jn 3,14; 7,39), arra a fiatal, győzedelmes, örök erőre, ami legyőzte a halált, a végzetes elöregedést. S ez az erő nem más, mint az örök szeretet. Am a szeretet lényegénél fogva fiatal. Ezért lesz a kereszt a dicsőség fényességévé. A föltámadás csak ennek igazolása, végérvényes megpecsételése. Így az Úr Jézusnak az utolsó benyomása is, amit az emberiségre hagyott, szintén az örök Isten „fiatalságának” a benyomása: a győztes Szereteté . . .

Nem véletlen az sem, hogy Szűz Máriát mindig fiatalon, ragyogó szépségben ábrázolják a művészek. Hogy is lehetne másként megfesteni vagy szoborba vésní Azt, aki kegyelemmel teljes? Mert mi más a kegyelem, ha nem a Fiatal Isten túlradó öröme, tisztasága, nagylelkűsége a Szentlélekben, aki viszont szüntelenül megújít, újjá teremt mindeneket? (Zsolt 104,3; Bölcs 7,27). Aki a kegyelemben él, az mindig fiatal marad, még ha száz évig él is . . .

Boldogok a szívükben-lelkükben fiatalok, mert az ilyenek meglátják Isten dicsőségét; mert hasonlókká lesznek az Isten Fiához, aki Atyja dicsőségében várja a bűn öregségéből, a halálból megváltott testvéreit. Aquinói Sz. Tamás kereken kijelenti, hogy a tökéletesség a fiatalságban keresendő. Annál tökéletesebb valaki, minél közelebb van ehhez a lelki fiatalsághoz (IIa IIae, Qu. 1, De Fide a. VII. ad 4).

A hiten kívül nincs „istenibb” erény a reménynél meg a szeretetnél. Nos, a remény is, a szeretet is lényegénél fogva a lelki fiatalság erénye.

A lelki fiatalságnak öt jó tulajdonsága van: két páros és egy magános. Első helyen kell megemlítenünk a tisztaságot és a meleg szeretetet. A tisztaság nem elég. Ugyan ki menne fel a Mont Blanc-ra fagyos téli éjszakán, hogy onnan gyönyörködjék a holdban vagy a csillagokban? Pedig biztosan szép lehet onnan fentről a csillagos ég. Szépnek szép — de embertelenül hideg. A hidegség, keménység, szívtelenség, góg: mind-mind a közeledő öregség jele. A fiatalság újat jelent, ami még szép, tiszta. Boldogok a tiszta szívűek (Mt 3,8). De az új ugyanakkor hajlékony, meleg, mint a gyermek teste. Meleg, mint a szerető szív. Viszont hiába meleg az étel, ha piszkos. Mit ér a meleg vonatkocsi, ha fejfájdítóan rossz, piszkos benne a levegő? A világban tagadhatatlanul sok „melegséggel” találkozunk, csak az a baj, hogy szennyes, piszkos, fertőzött a levegő, a környezet. Ezek a tünetek pedig már félreismerhetetlenül az elmúlás, az öregség, a halál előízét hirdetik. Aki igazán fiatal, annak testben-lélekben tisztának kell lennie, és meg kell maradnia az Isten Fiának meleg szeretetében, vagy mint az Írás mondja, „széplőtelen örvendezéssel” kell megállnia „Jézus Krisztus dicsőséges eljövetelekor” (Júdás 24).

A következő páros tulajdonság: gyöngéd és erős egyszerre. A világban sokszor túlteng az erő, a hatalom, az erőszak. Pedig az igazi erő éltet, bátorít; növekedést, fejlődést, beteljesedést, üdvösséget jelent. Ez azonban

csak akkor valósulhat meg bennünk, ha finom gyöngédséggel, érzelmi gazdagsággal párosul. Nem érzélgős szentimentalizmusról van tehát szó. Az ilyenben nincs sok köszönet. Úgy különbözik a lelki gyöngédség, érzelmi fogékony-ság az érzélgősségtől, mint a friss hegyi patak vagy átlátszó tengerszem a zavaros pocsoljától. Aki fiatal akar maradni, annak férfiasnak, erősnek kell lenni a megpróbáltatás, üldözés napjaiban éppúgy, mint az Istenért vagy a felebarátért való munkák nagylelkű vállalásában. S ugyanakkor gyöngédnek kell tudnia lenni, érzelmi gazdagsággal kell bírnia. A Szentlélekről van megírva, hogy „fortiter et suaviter”: fiatalos erővel, friss lendülettel, teremtő dinamizmussal, s ugyanakkor szinte nőies, anyás gyöngédséggel kormányozza a teremtményeket, kinek-kinek tökéletes beteljesedése, a dicsőséges vég felé. Férfiasan nőies és nőiesen férfias. És ha tiszta, meleg szeretet az éltető erő, akkor Isten örök fiatalsága lüktet az üdvösségre, megújulásra vágyó teremtésben.

Az ötödik, „magános” tulajdonság pedig nem egyéb, mint a szenvedés, a Krisztus keresztje. Benne edződik, finomul, tisztul egyre, érik be a fiatalság. A szenvedés a fiatalság hiteles garanciája. Isten Fiának is a szenvedés által kellett bemennie a „dicsőség”-be (Lk 24,26). A „Szép Szeretet Anyjá”-nak is a kereszt hétfájdalmú tégelyében kellett örökre fiatallá formálódnia. Talán ezért voltak a szentek a szenvedés ismerői. Ezért nem volt múló a fiatalságuk. Nem különös? A szentek között még keresve sem lehetne találni csak egyet is, aki öregkorára gyerekessé, bárgyúvá, szellemileg bénává vált volna. Egész halálukig megtartották szívbeli, lelki frissességüket, fiatalságukat. Aki Istenhez közel van, az fiatal kell, hogy legyen. Akiben a kegyelem lüktet, az mindig tavaszos. Aki tiszta, gyengéd, erős és szeret és nem fél a Krisztus keresztjétől: azon nincs hatalma az öregségnek, elmúlásnak, sem a halálnak.

Isten fiatal. És fiatal az Isten Fia is. S fiatal a Szentlélek, kettőjük tiszta, üde Lelke, a szeretet.

Boldogok a szívben, lélekben fiatalok, mert ők részesei lesznek a dicsőség Istenének örök fiatalságában . . .

Oláh Miklós

„SZENTHÁROMSÁG BOLDOG PAPIJAI”

Az örömmel eljegyzett papi szolgálatról

Így titulálja a keleti Egyház pénteki vecsernyéje „a földön megjelent Ige hirdetőit”.¹

Pap és boldogság? Ezek még külön is nehéz fogalmak és — úgy tűnik — egyre ritkuló jelenségek, — hát még így együtt a kettő!